

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ ХА-4-4/2021 г.

На основание чл. 94, ал. 2, чл. 99, ал. 2 и 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 19, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата по ОВОС) и във връзка с чл. 31 от Закон за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 39, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“ – находище „Надежда“ в землище на с. Македонци и с. Дънгово, общ. Кърджали, обл. Кърджали

Възложител „ГОРУБСО-КЪРДЖАЛИ“ АД,
Седалище: г. Кърджали

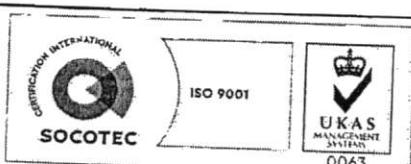
Местоположение:

РЕГИСТЪР

на характерните точки от контура на инвестиционното предложение
на находище „НАДЕЖДА“, участъци „МАКЕДОНЦИ“, „ДЪНГОВО 1“ и „КАЛИНА“
координатна система БГС 2005
M 1:20 000

№	East BGS2005	North BGS2005
1	361526.000	4605537.000
2	362842.000	4605537.000
3	362842.000	4604843.000
4	363080.000	4604843.000
5	363080.000	4604225.000
6	363469.000	4604225.000
7	363469.000	4603692.000
8	362713.000	4603692.000
9	362713.000	4603604.000
10	362349.000	4603604.000
11	362349.000	4604549.000
12	362236.000	4604549.000
13	362236.000	4604965.000
14	361526.000	4604965.000

Площ 1 940,7 дка

Кратко описание на инвестиционното предложение (ИП):

Инвестиционното предложение е свързано с добив на полиметални руди от находище „Надежда“, община Кърджали, област Кърджали, който ще се извършва в продължение на 40 години с годишен добив 100 000 тона руда.

Инвестиционното предложение е свързано с изграждане на открит рудник, като добитата руда ще се преработва до златно-сребърен концентрат и сплав „Доре“ в действащите мощности на Обогатителната фабрика на „Горубсо - Кърджали“ АД в гр. Кърджали. Откривката като минен отпадък от добива ще се съхранява на външно насилище, с цел използването ѝ при бъдеща рекултивация чрез връщането ѝ в отработения рудник.

Находището е подходящо за прилагане на открит начин на разработване. Това е улеснено от местоположението на ИП, близост до преработвателните мощности в гр. Кърджали и добре уредена пътна мрежа.

Находище „Надежда“ е съставено от 3 участъка „Македонци“, „Дънгово 1“, „Калина“ и ще се разработва в посочената последователност - последователно разработване на участъци „Македонци“, (паралелно с участък „Калина“, като „Македонци“ ще се разработва в 2 фази с едно външно и едно вътрешно насилище) и участък „Дънгово 1“.

Поради естествената отдалеченост на участъците и необходимостта от „буферна зона“ около находището, площта на нарушените терени необходими за провеждане на дейности за реализация на ИП – добивни дейности е по-малка от концесионната площ.

Концесионната площ е 1940,7 дка, в която са включени:

- Участък „Македонци“, - 250 дка;
- Участък „Калина“ - 10 дка;
- Участък „Дънгово 1“ - 72 дка;
- Насилище „Македонци“ - 130 дка;
- Насилище „Дънгово 1“ - 51 дка;
- Надземен рудничен комплекс -23 дка;
- Почвено депо у-к „Македонци“ - 9.0 дка;
- Почвено депо у-к „Дънгово 1“ - 6.0 дка;
- Руднични пътища и спомагателни съоръжения (зумпове, бункери, ГТЛ и др.) - 105.0 дка.

Концесионните намерения за добив и преработка на златосъдържащи руди, предвиждат разработването на находището да стане на три етапа:

Етап „Строителство“ – Минното строителство на рудника за добив на полиметални руди „Надежда“ има за цел да осигури достъп до сировината и оптимални минно-технически условия за провеждане на добивните работи. Строителството ще се състои в извършването на капитални минно- строителни работи, които са изброени по-долу:

- зачистване на рудничното поле от дървета, храсти и нискостеблени растения;
- изземане на почвения слой и депонирането му на временно почвено насилище;
- извършване на откривни работи;
- изграждане на автомобилен път до съоръжение за депониране на минни отпадъци и републиканска пътна мрежа, свързваща открития рудник с обогатителната фабрика;
- транспортиране на добитата откривка до съоръжение за депониране на минни отпадъци;
- изграждане на утайтели и отводнителни канавки.

Предвидено е създаването на надземен комплекс с площадка от около 13 дка, за което ще бъдат нарушенни 23 дка южно от участък „Македонци“. За създаването на площадката, където ще бъде разположен административно-битовия комплекс, ще бъде необходимо извършването на изкопно-насипни работи и впоследствие подравняването на площадката. Комплексът ще включва: Мобилно помещение (контейнерен тип), служещо като канцелария – 1 бр.; Мобилно помещение (контейнерен тип), служещо като столова – 1 бр.; Мобилно помещение (контейнерен тип), служещо като помещение за охраната – 1 бр.; Химически тоалетни – 2 бр.; Площ, предназначена за автопаркинг; Площ, предназначена за автомивка; Площ, предназначена за междуинен склад за руда; Площ, предназначена за междуинен склад за откривка; Ремонтна работилница; Склад за неопасни материали; Площ, предназначена за

разделно събиране и съхранение на отпадъци; Модулен двустенен хоризонтален стоманен резервоар за съхранение на дизелово гориво с едно отделение.

Инвестиционното предложение включва последователно разработване на находище „Надежда“ в посочените участъци. Етапа на строителство се припокрива с етапа на експлоатация, защото с оглед осигуряване на качеството при добива на полиметални руди ще се работи едновременно на няколко хоризонта: един откривен; един добивен и един подгответелен.

Втория етап „Експлоатация“ включва добив и преработка на руди от находище „Надежда“. Етапът на експлоатация е 40 години при годишен добив 100 000 т/год. руда и 400 000 т/год. заложена производителност по минна маса (руда и скална маса). Предвижда се режима на работа в находище „Надежда“ да бъде при 5 дневна работна седмица, с 1 смяна в денонащието с продължителност 8 часа.

В находище „Надежда“ досега не са провеждани минни работи. Находище „Надежда“ е разделено на участъците – „Македонци“, „Дънгово 1“, „Дънгово 2“ и „Калина“, като минни работи ще се водят в:

1. Участък „Македонци“;
2. Участък „Дънгово 1“;
3. Участък „Калина“.

Разработването на находище „Надежда“, участъци „Македонци“, „Калина“ и „Дънгово 1“ по открит способ включва разкриването на всеки от участъците да стане със спирални траншеи, разположени на неработния борд на рудника и прилагане на „Транспортна система на разработване с временно външно насипище за депониране на почвения слой и външни съоръжения за депониране на минни отпадъци“. В идейния проект е предпочетена Алтернатива №2 (Вариант 2) с разработването на участък „Македонци“ в две фази с едно външно и едно вътрешно насипище, като тази алтернатива е оценена в ДОВОС. Изземването на минната маса ще се извърши по циклична технологична схема и използването на пробивно-взривни работи. Насипищните работи ще се осъществяват на външни насипища и в изработеното пространство на участък „Македонци“. Структурата на комплексната механизация при откривните работи е „багерно – транспортно – насипищна“, включваща еднокофови багери и член товарач, автомобилен и/или гумено-лентов транспорт, булдозерно насипище, а при добивните работи е „багерно – транспортно – разтоварна“, състояща се от багерно – трошачен комплекс (мобилна трошачно-сортировъчна инсталация) и автомобилен и/или гумено-лентов транспорт. Находище „Надежда“ ще се разработва чрез стъпала с височина 5 m.

Във връзка с условията на разработване и физико-механичните свойства на скалите от находище „Надежда“ подготовката на минната маса за изземване и товарене ще се извърши чрез пробивно-взривни работи (ПВР). Пробивно - взривните работи ще се извършват чрез възлагане с договор на фирма, оторизирана да извърши такива дейности. За осигуряване на заложената годишна производителност от 400 000 t по минна маса (руда и стерилна скална маса) се предвиждат 1 до 2 взривявания седмично. За разрушаване на скалния масив ще се използва метода на сондажните заряди, които се предвижда да бъдат инициирани по технология на неелектрическо взривяване. Тази технология е най-безопасната и позволява максимално управление на процеса взривяване, (вкл. посока на движение на материала). Посредством милисекундните детонатори NONEL MS и NONEL UNIDET, подходящи за извършване на взривни работи в открити рудници и карieri е възможно да се управлява посоката на взривната вълна и количеството взривно вещество, взривявано в една серия, наречена закъснителен интервал. Методът на предвидените взривявания се състои в извършване на следните дейности: пробиване на сондажите; изготвяне и поставяне на междинни детонатори; зареждане на сондажите с взривно вещество (ВВ); монтиране и свързване на взривната мрежа; взривяване на взривната мрежа; оглед на взривното поле. За осигуряване на производителна и ефективна работа на изкопнотоварната механизация, взривните работи трябва да осигурят оптимално раздробяване на материала и минимално количество негабаритни късове. Освен това размерът на скалната фракция трябва да бъде съобразен с възможностите на мобилната трошачка. В случаите на

получаване на негабаритни скални късове се прилагат вторични взривни работи или допълнителното им надробяване посредством багер с хидравличен чук.

Предвижда се извършването на специални взривни работи, което означава, че взривената маса се свлича на място и няма разлет на късове. Независимо от това, по отношение на безопасното осъществяване на взривните работи в близост до населените места ще се използват предпазни покрития срещу разлета на скални късове. Предпазните покрития могат да бъдат във вид на тежки покрития – гумени взривни килими, геомрежи или геотекстил, или във вид на леки покрития – едри и по- ситни мрежи в комбинация с бракувани след експлоатация гумено-транспортни ленти. Взривните килими намаляват генерирания шум и запращането при извършването на взривните работи. Други мерки, които биха намалили сейзмичното действие на взрива, са използването на взривни сондажи с разсредоточена конструкция на заряда, като по дължината на сондажа се редува зареждане с взривно вещество и забивка. Правилният подбор за използването на долно и/или горно иницииране на ВВ с интервал на закъснение също би оказalo влияние върху сейзмичния ефект при изпълняваните взривни работи. Освен това закъсненията за инициирането на ВВ в сондажите биха могли да бъдат избрани с по-големи стойности за допълнително намаляване на сейзмичния ефект и управляемето на посоката на отместване на взривения материал.

Прилагането на вертикални сондажи е много резултатно, тъй като се създава еднакво съпротивление по цялата дължина на откоса, по-добро използване на енергията на взрива по цялата дължина на заредената колонка, както и създаване устойчив откос на стъпалата. В план сондажите могат да бъдат разположени в различни схеми – квадратни, правоъгълни или шахматни.

При взривни работи в североизточната част на участък „Македонци“, в случая на охраняване на обектите от махала Киселковци и с. Македонци, ще се прилагат допълнителни мерки за безопасност (използването на тежки предпазни покрития или мрежи, намаляващи разлета на скални късове и запращаемост), които са в проекта.

С цел определяне на оптималните параметри и безопасни разстояния при различните фактори и вредните въздействия от бъдещите технологични пробивно-взривни работи в находището при минимално или отсъстващо нежелано въздействие на взривяванията върху хората и околната среда, особено при осъществяването им в близост до населени места, е предвидено да бъдат извършени експериментални пробивно-взривни работи и извършването на замервания, анализ, оценка и управление на риска от взривните работи за находище „Надежда“.

Откривните работи в находище „Надежда“ ще се състоят в зачистване на терена при подготовката на сондажните полета чрез универсален булдозер и валово изземване на стерилната скала с хидравличен багер с обем на кофата от 1 до 3 m³. Взривената минна маса ще се товари в автосамосвали посредством член товарач и/или багер, ще се извозва с автосамосвали и/или с гумено-транспортни ленти (ГТЛ) и ще се депонира на външно насипище за Фаза 1.1 на разработване на ЮИ част на участък „Македонци“ паралелно с участък „Калина“, както и в иззетото пространство на участък „Македонци“ при разработване на СЗ част на рудника във Фаза 1.2 и част от откривката на участък „Дънгово 1“ по време на разработването му.

Булдозерът ще зачиства почвения слой с хоризонтални стружки при праволинейна схема на работа и средно транспортно разстояние от 50 m. С увеличаване на разстоянието на транспортиране на скалите до 70 – 100 m целия участък се разделя на две или три части с дължина 20 – 30 m. В края на всеки подучастък почвата ще се натрупва на междинни купове с обем до 100 – 200 m³. Те ще се натоварват с помощта на член товарач в автосамосвали, които ще транспортират почвения слой до външно почвено депо.

Булдозерът ще изпълнява и спомагателни функции в рудника: подравняването на работните площадки и насипищата, пробутване на негабаритни скални късове, насипообразуването на откривката в насипищата, поддържане на пътища и други.

Добивът на златосъдържащи руди ще се осъществява след извършените пробивно-взривни работи. Разрушените скали, съдържащи руда, ще се подават с универсален хидравличен багер с примерен обем на кофата 1 до 3 m³ (или по-голяма) в мобилна трошачна инсталация (ТСИ се ситуира максимално близо до забоя, за да няма необходимост

от транспортиране на рудата, преди натрошаване), а след натрошаване – с член товарач с обем на кофата $2 \div 3 \text{ m}^3$ (или по-голяма) в кошовете на автосамосвалите. Извозването на натрошената рудна маса до обогатителната фабрика в гр. Кърджали ще се осъществява чрез автотранспорт на средно транспортно разстояние 8 km.

Багерът ще работи в член или страничен забой, а рудата ще се изземва селективно. При наличие на откривка в забоя тя ще се товари на автосамосвали и ще се транспортира до външното или вътрешното насилище.

При разработването на участъци „Македонци“ и „Калина“ ще се приложи циклична технология за добив на златосъдържащи руди, а за участък „Дънгово 1“ – циклично-поточна технология.

Третият етап е „Закриване“, ликвидация и рекултивация. Той третира въпросите по закриване, извеждане от експлоатация, последваща рекултивация на добивните обекти, площадки, съоръжения и инфраструктура и последващ мониторинг. С цялостният проект за разработване на участъците на находище „Надежда“ ще се изготви и проект за рекултивация, който ще бъде поетапен. Отработва се участък „Македонци“ и започва неговата рекултивация. В етапа на рекултивация на участък „Македонци“ започва минното строителство на участък „Дънгово 1“. След приключване на минните работи, участък „Дънгово 1“ също се рекултивира. Ако направените допълнителни геолого - проучвателни работи докажат ефективност на разработването на участък „Калина“, в етапа на рекултивация на участък „Дънгово 1“ ще започне разработване и на участък „Калина“. В началото иззетата разкривка ще се депонира на външно насилище, с цел използването й при бъдеща рекултивация чрез връщането й в отработените руднични пространства.

В рудника ще се формират два товаропотока от скален материал – по откривка и по руда. Съобразявайки се с условията на работа, производителността на участъците в находище „Надежда“, свойствата на сировината, климатичните условия и транспортните разстояния, основно ще се използват автосамосвали за транспортиране на рудата. Полезното изкопаемо ще се транспортира от участъците на находище „Надежда“ до гр. Кърджали по републиканската пътна мрежа чрез автосамосвали. Движението на автосамосвалите ще се осъществява по кръгова схема. Това позволява разсъсредоточаване на автотранспорта, което води до увеличаване на пропускната способност на съществуващите пътища. Предвижда се използваните автосамосвали да бъдат с товарносимост от $18 \div 25 \text{ t}$. Същите самосвали ще се ползват за вътрешно-рудничен транспорт и транспорт на рудата по републиканската пътна мрежа до обогатителната фабрика в гр. Кърджали. Откривката също се предвижда да бъде транспортирана до насилищата посредством автотранспорт. С цел опазването на чистотата на въздуха вследствие на транспортните работи се предвиждат мероприятия по оросяване на рудничните пътища, както и използването на платнища за покриването на кошовете на автосамосвалите. При разработването на участък „Дънгово 1“ се предвижда и използването на ГТЛ с цел съкращаването на транспортните разстояния на автотранспорта, както и отклоняването на товаропотоците, преминаващи през населени места. При този вариант рудата от участъка се натрошава от мобилна трошачка, след което се товари от членните товарачи в автосамосвали и се извозва до приемния бункер на ГТЛ. Рудата се транспортира над „Арматла дере“ и се депонира на междуинен склад на надземния рудничен комплекс. Оттам рудата се товари посредством багер или член товарач на автосамосвали и се извозва до обогатителната фабрика в гр. Кърджали. Разгледаният вариант на транспортните работи предвижда и изграждането на втора ГТЛ за транспортиране на откривката от участък „Дънгово 1“ до междуинно депо на надземния рудничен комплекс. Стерилната скала се товари от членния товарач или багер и се транспортира до площадките за насиливане в изработеното пространство на участък „Македонци“ посредством автотранспорт.

За иззвозване на добитата руда от находище „Надежда“ до инсталациите за преработване на рудата в „Горубсо- Кърджали „АД са предвидени: Рудничен път от участък „Македонци“; Нов участък от края на село Македонци до края на с. Дъждино (без да се минава през с. Дъждино); Използване на съществуващ участък от път от с. Дъждино до републикански път 1-5 (Кърджали-Гърция); Използване на Републикански път 1-5 (Кърджали-Гърция), преминаващ през гр. Кърджали и използване на вътрешната пътна артерия в гр. Кърджали до площадката на ‘Горубсо- Кърджали „АД. По тази транспортна

arterия ще се транспортира и рудата от рудник „Дънгово 1“: от рудник „Дънгово 1“ до надземен рудничен комплекс чрез ГТЛ и от надземния рудничен комплекс чрез автосамосвал до съществуващия вътрешно рудничен път и по посочената по-горе схема до площадката на в гр. Кърджали.

При разработване на находищата по открыт способ възниква необходимост от разполагане на откривката на определени места в или извън границите на рудничното поле. Под насипищи работи се разбира комплекс от работи по преместване, приемане, разтоварване и разполагане на откривката или некондиционните полезни изкопаеми на специално предвидени за целта места – съоръжения за депониране на минни отпадъци. Откривката в участъците на находище „Надежда“ представлява почвен слой и скална маса, която е без икономическо значимо съдържание на ценен метал. Почвата ще се изземва селективно и ще се извозва на отделни участъци в близост до външните насипища, като предварително ще бъдат депонирани на временни насипища. Общий обем почвен слой, подлежащ на насипообразуване за разработването на участъци „Македонци“ и „Дънгово 1“ е около 50 000 m³, за което ще са необходими общо около 6 dka площ за почвените депа.

На територията на находище „Надежда“, в т.ч. рудници, насипища и надземен рудничен комплекс не се предвижда механизация с електрозахранване и като цяло използване на електрическа енергия.

За отопление през зимните месеци, за осветление на площадката на надземния рудничен комплекс и в помещението за битови нужди е необходима инсталацирана мощност 15 kW, което освен от националната мрежа може да се добива и от собствен генератор.

На територията на находище „Надежда“, в т.ч. рудниците „Македонци“, „Дънгово 1“ и „Калина“ и надземния рудничен комплекс не се предвижда използване на топлинна енергия.

Дизеловото гориво ще бъде основен източник на енергия за територията на ИП. Предвижда се използването на дизелово гориво, което е в пълно съответствие с изискванията на наредбата за изискванията за качество на течните горива, условията, реда и начина на техния контрол. Дизеловото гориво ще се съхранява в Модулен двустенен хоризонтален стоманен резервоар за съхранение на дизелово гориво с едно отделение, намиращ се на площадката на надземния рудничен комплекс.

Предвижда се доставката на бутилирана минерална вода за питейни нужди на персонала. За хигиенно обслужване (измиване на ръцете) се предвижда монтиране на чешма с преносими PVC резервоари за чиста и отпадъчна вода, като резервоарът за замърсена вода периодично ще се почиства. Спецификата на инвестиционното предложение, използваните технико-технологични решения не предполагат генериране на производствени отпадъчни води.

Въз основа на представената от възложителя информация и на направената справка се установи, че инвестиционно предложение за „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“ – находище „Надежда“ в землище на с. Македонци и с. Дънгово, общ. Кърджали, обл. Кърджали **не попада** в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, както и в обхвата на защитени зони от Екологичната мрежа Натура 2000. Най-близко разположени до площта са защитени зони BG0001032 „Родопи Източни“, обявена със Заповед № РД-267/31.03.2021 г. за опазване на природните местообитания и BG0002013 „Студен кладенец“, обявена със Заповед № РД-766/28.10.2008 г. за опазване на дивите птици.

Предвид разпоредбите на чл. 31, ал. 4, във връзка с чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., изм. и доп., бр. 3 от 05.01.2018 г.) ИП е подложено на процедура по оценка съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони.

На основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, след преглед на представената информация, предвид характера и местоположението на инвестиционното предложение и въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка на вероятната степен на отрицателно въздействие, според която инвестиционното предложение за „Добив на

полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“ – находище „Надежда“ в землище на с. Македонци и с. Дънгово, общ. Кърджали, обл. Кърджали **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популяции и местообитания на видове предмет на опазване в най-близко разположени до ИП защитени зони.

поради следните мотиви:

1. В доклада за ОВОС е анализирано и оценено инвестиционното предложение, съобразено с действащите в страната и европейското законодателство норми за качество на околната среда и изпълнението на принципите за намаляване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие.

2. В доклада за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и са оценени евентуалните въздействия от цялостното предложение.

3. Въз основа на извършеното математическо моделиране са изчислени максималните средноденонощи концентрации на ФПЧ_{10} и максималните средночасови концентрации на NO_2 , както и разпределението им в разглеждания район. Максимумът на средночасовата концентрация на NO_2 , която незначително превишава регламентираната норма се получава на територията на работната площадка на находище „Надежда“.

4. При експлоатацията на находище „Надежда“ не се очакват замърсители на атмосферния въздух (ФПЧ_{10} и NO_2) с концентрации над пределно допустимите средночасови и средноденонощи стойности, както и превишение на средногодишните концентрации в най-близко разположените населени места.

5. Количествената оценка на замърсителите по масов баланс също не дава основание за очаквано трайно замърсяване на приземния атмосферен слой, при правилна експлоатация и спазване на емисионните ограничения и мерки за контрол на неорганизираните емисии на прах.

6. Като ниски се оценят и количествата на емисии в приземния атмосферен слой от тежкотоварните транспортни средства при движението им на територията на карьерата и извън нея, с максимални концентрации, значително под допустимите норми. Еmitираниите замърсители са незначителни и не предполагат измеримо въздействие върху качеството на атмосферния въздух в района.

7. Окончателната оценка въз основа на извършената прогноза е, че въздушната среда в разглеждания район може да поеме допълнителното натоварване от реализацията на инвестиционното предложение, като въздействието върху приземния атмосферен слой ще бъде допустимо, с малък териториален обхват, дългосрочно, с минимален кумулативен ефект.

8. Съгласно доклада по ОВОС процесите на минно-добивните дейности при разработване на находище „Надежда“ не са свързани със заустване на производствени отпадъчни води и захранване с вода от повърхностен водоизточник.

9. Отводняването на рудничното поле на участъците от находище „Надежда“ се предвижда да се извърши чрез отводнителна канавка, разположена по периферията на всеки от откритите рудници. Отводнителните канавки имат за цел събиране на дъждовните води и водите от снеготопенето от по-високите коти на рудниците и недопускане на навлизането на повърхностни води в котлована на рудниците. Отводнителните канавки ще отвеждат повърхностните води при дъждове и снеготопенето във водосборници за чисти води, които ще се заузват в Арматла дере за участъци „Македонци“, и „Дънгово 1“ и в най-близкото дере за участък „Калина“.

10. Отводняването на работните хоризонти от всички участъци ще се осъществява чрез събиране на водите в зумпфове, разположени на най-ниската моментна кота. От всеки зумпф водата се изпомпва в изграден бетонен утайник на повърхността, събиращ рудничните води с обем 160 куб м. След механично утайване, избистрената вода ще се отвежда гравитачно в резервоар за оборотни води, където ще се използва за оросяването на рудничните пътища и други производствени нужди. Механично утаените частици ще бъдат изгребвани и

депонирани върху насилището за минни отпадъци. При необходимост ще бъдат използвани флокуланти за ускоряване на механичното утайване на частиците в утайниците.

11. Социално-битовото обслужване – съблекални и бани на работещите на обекта ще се извършва в съществуваща база в гр. Кърджали – площадка Кърджали. За битово-фекалните отпадъчни води от работещите на рудника ще бъдат поставени химически тоалетни.

12. На обекта се предвижда използването на вода в 2 броя преносими еднокубикови PVC резервоари за измиване на ръце и други хигиенни нужди, поради което генерираните отпадъчни води ще са в незначително количество, не повече от 1 – 2 куб. м на ден. Тези води ще се събират в 2 броя еднокубикови PVC резервоари за отпадъчни води с общ обем 2 куб. м, които ще се извозват и ще се изпразват в съществуващата канализационна система на площадка Кърджали – битов корпус съгласно сключен договор с ВИК – Кърджали.

13. Според ДОВОС, извършените анализи на данните от хидрогеоложките проучвания от 2013 г. и 2020 г., предоставените данни от „ВИК“ ОД Кърджали и изготвения идеен проект от 2020 г. за разработване на находище „Надежда“, категорично показват, че няма водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, учредени СОЗ и водоснабдителни системи около находище „Надежда“ върху които да се очаква негативно влияние от изграждането и експлоатацията на ИП. Най – близко разположените до находище „Надежда“ населени места се захранват от водоснабдителна система „Боровица“ с водоизточник язовир Боровица.

14. Представен е Доклад за експертен инженерингов анализ и оценка на страничното въздействие на взрива върху околната среда на базата на извършени измервания със специализирана апаратура при експериментални взривни работи, проведени в проектния контур на рудник „Македонци“. Според доклада, получените резултати дават основание да се направи извода, че при спазване на препоръчаната максимална маса на взривно вещество в един интервал на закъснение не се очаква надвишаване на скоростта на вибрациите в дълбочина, която да окаже сеизмично въздействие върху подземните води и върху източниците за водоснабдяване. В процеса на водене на минно-добивните дейности, съпроводени с периодични ПВР, отчитайки високата водоплътност, слабата водообилност, ниския коефициент на филтрация и хидравлична проводимост и анизотропност на ПВТ с код BG3G000PtPg049, следва да се очаква незначително до слабо въздействие върху качеството на подземните води и върху източниците за водоснабдяване.

15. В проекта са посочени три вида примерни взривни вещества (Емулит 100, ANFO и RIOGEL) в патрониран, насыпан и емуслионен вид с параметри дадени в табл. 1.3.3.1, като за извършването на взривните работи се предвижда използването на ВВ с аналогични свойства и показатели. За разрушаване на скалния масив ще се използва метода на сондажните заряди, които се предвижда да бъдат инициирани по технология на неелектрическо взривяване. ВВ попадат в Част 1 „Категории опасни вещества“, Раздел „Р“- Физични опасности на Приложение 3 към чл.103, ал.1 на ЗООС. След преглед на представената от възложителя информация става ясно, че на територията на ИП не се предвижда съхранение на ВВ и експлозиви. Пробивно – взривните работи ще се извършват от външен изпълнител, който ще доставя необходимите взривни вещества непосредствено преди извършването им.

16. Предвижда се използването на дизелово гориво, което ще се съхранява в Модулен двустенен хоризонтален стоманен резервоар с едно отделение, намиращ се на площадката на надземния рудничен комплекс. Максималните количества, които са налични или има вероятност да са налични във всеки един момент на обекта са 10 – 12 тона. При доставката му ще се използва 1 брой транспортно средство с капацитет 10 тона. Дизеловото гориво попада в Част 2 „Поименно изброени опасни вещества“, колона 1, т.34в на Приложение №3 към чл.103, ал.1 на ЗООС. Възложителят е представил ДОКЛАД от извършена класификация по чл.103, ал.1 на ЗООС за инвестиционно предложение „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“- находище „Надежда“ в землищата на с. Македонци и с. Дънгово, общ. Кърджали, обл. Кърджали“, със заключение, че предприятието не се класифицира с нисък или висок рисков потенциал.

17. За минните отпадъци, които ще се формират при добива на полиметалната руда е изготвен План за управление на минните отпадъци, като приложение към ДОВОС.

18. С цел опазване на материалното и културно наследство в хода на разработване на доклада по ОВОС и след получаване на резултатите от извършеното „Спасителното теренно проучване - издирване на археологически обекти на площа на инвестиционно предложение, находище „Надежда“, от екип от РИМ – Хасково, възложителя се отказва от първоначалните си намерения за разработване на участък „Дънгово 2“, поради наличието на археологически обекти на и около площа на участъка.

19. Предвижда се да се изпълни техническа и биологична рекултивация. След приключване на експлоатацията на находището е необходимо засегнатите от добива площи да се възстановят във вид максимално близък до първоначалния, така че да се включат успешно в ландшафтното оформяне на територията. Дейностите по закриване и рекултивация ще се извършват основно в края на срока на концесията.

20. Предвид, че ИП не попада в обхвата на защитени зони, реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до:

- увреждане и/или унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване в близко разположените защитени зони;
- нарушаване целостта и кохерентността на близко разположените защитени зони, както и до увеличаване степента на фрагментация и прекъсване на биокоридорните връзки от значение за видовете предмет на опазване в зоната в сравнение с настоящия момент.

21. Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да доведе до кумулативно въздействие със значителен ефект върху видове и местообитания предмет на опазване в близко разположените защитени зони, като резултат от реализацията му спрямо одобрените до момента планове, програми, проекти и/или инвестиционно предложения със сходен характер.

22. Не се очаква генерираните при реализацията на инвестиционното предложение, вид и количества шум, емисии и отпадъци да доведат до значително отрицателно въздействие, включително значително увеличаване на беспокойство върху предмета и целите на опазване в близко разположените защитени зони.

23. В доклада за ОВОС са разгледани различни алтернативи по отношение на техниката, технологиите и организацията на добива на руда, по отношение на местоположението на разработваните участъци (рудници), по отношение на управлението на минните отпадъци, по отношение на вътрешно - рудничния транспорт на добитата руда и по отношение на извозването (транспорт) на добитата руда от находище „Надежда“, до инсталация на „Горубсо-Кърджали“- АД , гр. Кърджали, анализирана е и „нулевата“ алтернатива, като са избрани най-рационалните и най-екологосъобразните от тях.

24. Съгласно становище на РЗИ - Кърджали с изх. № 10-51-1/26.11.2020 г. по доклада за ОВОС реализацията на инвестиционното предложение няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху хората и тяхното здраве при спазване на нормативните изисквания за този вид дейност.

25. Инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на ПУРБ на ИБР и постигане на целите на околната среда, съгласно становище на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с изх. № ПУ-01-15(1)/25.01.2019 г. Изразено е становище от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с изх. № ПУ-01-949(3)/2019/29.03.2021 г., че доклада за ОВОС е в съответствие с изработеното задание, оценката им е положителна за качеството на доклада, както за представената информация, така и по отношение на направените в него анализи, оценки и изводи.

26. При провеждане на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересувани лица и институции. Осигурен е едномесечен обществен достъп до доклада за ОВОС с всички приложения до него:

26.1. Проведени са две срещи за обществено обсъждане на 15.07.2021 г. в кметство село Македонци, площад на махала „Бряг“ и на 16.07.2021 г. в кметство село Воловарци, площад махала „Дънгово“. Присъстващите на срещите са запознати с основните аспекти на ИП и резултатите от извършената ОВОС от ръководителя на екипа извършил оценката. На представителите на общинските/кметските администрации, както и на всички присъстващи заинтересовани лица е дадена възможност да задават въпроси и да изразяват мнения.

26.2. На срещите в селата са дадени подробни разяснения от възложителя и от колектива изготвили ОВОС предвид зададените въпроси и притеснения на населението по отношение на праховото и шумовото замърсяване от реализацията на ИП, очакваните въздействия от извършването на пробивно-взривните работи, за маршрута на движение на автомобилите за превоз на добитата сировина и др.

26.3. С писмо от страна на възложителя са представени в РИОСВ – Хасково протоколите от проведените срещи за обществено обсъждане, с приложени към тях списъци на присъствалите. За периода на обществен достъп на ДОВОС са постъпили становища, които са с положителен характер, не са постъпили писмени становища с отрицателен характер и възражения от обществеността в засегнатите населени места.

26.4. От възложителя е изготовено становище по смисъла на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС, което е предоставено в РИОСВ – Хасково с вх. № ПД-1(40)/25.06.2021 г., както и до засегнатите от реализацията на ИП община и кметства за осигуряване на обществен достъп.

26.5. В съответствие с чл. 17, ал. 6 от Наредбата за ОВОС е осигурен обществен достъп на становището на възложителя чрез интернет страницата и/или информационното табло. В становището възложителя писмено е заявил, че не счита, че е необходимо да бъде възложено допълване на доклада за ОВОС.

27. С Решение от 28.07.2021 г. Експертния екологичен съвет към РИОСВ – Хасково предлага да бъде одобрено инвестиционното предложение за „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“ – находище „Надежда“ в землище на с. Македонци и с. Дънгово, общ. Кърджали, обл. Кърджали във варианта за разработване на участък „Македонци“ с едно вътрешно и едно външно насипище, през който етап ще текат допроучвания на участък „Калина“ и последващо разработване на участък „Дънгово 1“, последван от разработване на участък „Калина“.

и при следните условия:

I. По време на проектиране и строителство:

1. Да се предвиди достатъчен ретензионен обем в резервоара за оборотни води за акумулиране водите при интензивни валежи.

2. Дъждовните води и водите от снеготопенето уловени от охранителните канавки, разположени по периферията на всеки от откритите рудници (участъци), да се събират във водонепроницаеми резервоари за оборотни води, където водата да се използва за оросяването на рудничните пътища и други производствени нужди. Дъждовните води от отводнителните канавки да се заузват в близки дерета само при екстремни събития.

3. Да се спазват забраните на чл. 118, чл. 118а, ал. 1 от Закона за водите за опазване на подземните води от замърсяване.

4. Съгласно разпоредбите на чл. 46, ал. 2 от Закона за водите, изграждането на конструкции, инженерно – строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява и/или е възможен контакт с подземни води, се извършва по условията и реда на Закона за устройство на територията, при спазване на изискванията за опазване на подземните води по Глава VIII към Закона за водите.

5. В изпълнение на разпоредбите на чл. 156а, ал. 1, т. 2 от Закона за водите е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените за изграждане съоръжения да се предвидят мерки, обезопасяващи водите на подземните водни тела от замърсяване.

6. При започване на дейностите да се класифицират отпадъците по ЗУО и за тях да се води отчетност в Националната информационна система отпадъци (НИСО).

7. Да се изгради водопълен бетонов утайтел с цел събиране на отпадъчните води от района на разработката, които след утайяване на механичните частици, да се съхраняват в резервоар за оборотна вода и да се използват само в оборотен цикъл, без да се допуска заузването им в повърхностни води.

II. По време на експлоатация и извеждане от експлоатация:

1. Да не се допуска замърсяване на повърхностните и подземните води от дейностите по реализиране и експлоатация на инвестиционното предложение.
2. Да не се допуска заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, без да е проведена процедура и получено разрешително за заустване на отпадъчни води от БДИБР Пловдив, съгласно чл. 46, ал. 1, т. 3, буква „а“ от Закона за водите.
3. Да се извършва периодичен контрол и поддържане в добро техническо състояние на охранителните канавки, отвеждащи дъждовните води.
4. Да се поддържа в наличност доклад от извършена класификация, както и всяка негова актуализация и да се представя при поискване на органите по чл. 148, ал. 3 от ЗООС, съгласно изискването на чл. 6, ал. 1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ. бр. 5/2016 г., изм. и доп. ДВ. бр. 67/2019 г.).
5. Да се извършва редовно наблюдение, поддръжка и ремонт на водоплътния бетонов утайел и резервоара за оборотни води за предотвратяване на изтичането на отпадъчни води от тях и замърсяване на повърхностните или подземни води в района.
6. Мярка 7.6.2 да започне изпълнение след издаване на Разрешително за изключенията по чл. 49 от Закона за биологичното разнообразие.
7. При създаването на горски пояси около площадката на депото за минни отпадъци и участъците от откритите рудници, които не граничат с горски съобщества да бъдат използвани само местни видове, характерни за района (без инвазивни видове).
8. При предвидената биологична рекултивация, с цел формиране на растителни съобщества сходни с тези в околните терени, да се използват само местни видове, характерни за района (без инвазивни видове).

III. План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 7 от ЗООС:

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
<u>7.1. Атмосферен въздух</u>		
1. Инвеститорът трябва да оросява местата за товарене и разтоварване, както и вътрешно-обектните пътища в зависимост от необходимостта. При много сухо и ветровито време тази дейност да се извършва по-често.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората Намаляване на отрицателното въздействие върху растителността и местообитанията в съседните територии
2. Инвеститорът трябва да оросява външните за обекта пътища в зависимост от необходимостта.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората
3. Инвеститорът трябва да поддържа на площадките и пътищата в добро състояние с цел намаляването на реемисиите от прах.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух
4. Инвеститорът трябва постоянно да поддържа изправността на използваната в кариерата техника и транспортни средства.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
5. Инвеститорът трябва да провежда строг контрол върху вида и количеството на използваните взривни вещества.	Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората
6. Инвеститорът трябва задължи фирмата – изпълнител на взривните работи задължително да използва гумени килими при специфичните минни дейности, които освен разлета на едри късове, ще ограничат до известна степен и разпространението на праха.	Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората
7. Инвеститорът трябва да използва съвременна ТСИ с капсуловани пресипки върху транспортните ленти, нискоемисионни двигатели и хидравлична защита при претоварване.	Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух
8. Инвеститорът при транспортиране на рудата трябва да използва затворени или покрити с платнища камиони, включително и при вътрешнорудничния транспорт.	Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух
9. Инвеститорът да изгради, при необходимост, ветроупорни прегради при товарене и разтоварване на почвата на депото и насипищата за минни отпадъци.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
10. Инвеститорът следва да ограничи височината на почвените депа и насипищата за минни отпадъци, съобразно релефа на терена, за да се предотврати вторично разпращаване при силни ветрове.	Строителство Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
11. При развитие на ерозионни процеси върху двете почвените депа за у-к „Македонци“ и за у-к „Дънгово“, Инвеститорът следва да се направи затревяване, за да се предотврати изнасянето на прахови частици от него.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
12. Инвеститорът трябва да ограничи дейностите по насипване на различните материали при високи скорости на вятъра.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
13. Инвеститорът трябва да ориентира насипите за хумус и минни отпадъци, съобразно преобладаващата посока на ветровете.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
14. Да се гарантира поддържане на техниката и пътищата в добро състояние и извършва контрол върху качеството на горивото.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	За намаляване на емисиите от ДВГ и опазване на качеството на въздуха.
15. Да се поддържат добре озеленени пътните връзки за намаляване на замърсяването на прилежащите земи от прахо-газови емисии.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на качеството на въздуха.
7.2. Води		
1. Инвеститорът трябва да не нарушава сервитутните ивици за експлоатация и ремонт на съществуващата инфраструктура по чл. 67 (2) на ЗУТ.	Строителство и експлоатация	Опазване на съществуващата техническа инфраструктура за водоползване
2. Инвеститорът трябва да изгради пречиствателно съоръжение за да не се допуска изтиchanе на замърсени води към повърхностни водни обекти.	Строителство и експлоатация	Опазване на повърхностните и подземните води
3. Инвеститорът следва да предвиди отвеждане на дъждовните води чрез обходни канавки, които да са с необходимите параметри, около рудниците и насипището за недопускане на замърсяването им.	Строителство и експлоатация	Опазване на повърхностните и подземните води и минимизиране на ерозионни процеси
4. Инвеститорът следва да разработи План за действие при аварийни ситуации, който да се съгласува с БД ИБР.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
5. При възникване на аварийна ситуация, Инвеститорът да се информира БД ИБР за причините, периода на настъпване, характера на очакваното замърсяване и предприетите мерки за опазване на повърхностните и подземните води.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води
6. Инвеститорът следва да разработи План за собствен мониторинг, който да се съгласува с БД ИБР и регулярно представяне на резултатите от собствения мониторинг в БД ИБР.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води
7. Планът за собствен мониторинг на подземни и повърхностни води да се разработи от Инвеститора в съответствие с изискванията на чл. 70 от Наредба №1/11.04.2011 за мониторинг на водите. За подземните води да се наблюдава химичното състояние и да се извършва измерване на дебити или статични водни нива в мониторинговите пунктове, който да се съгласува с БД „Източнобеломорски район“.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води
8. Инвеститорът следва да организира подмяната на горивно-смазочните материали на техниката и оборудването да се извършва на специализирани площи, извън концесионната площ. Ако се наложи да се извърши на място, да се вземат всички мерки за да не се допускат разливи и замърсяване на почвата и водите.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на почвите, повърхностните и подземните води
9. Инвеститорът следва да осигури на обекта пясък и/или дървесни трици за събиране на разливи от нефтопродукти. Напоеният с нефтопродукти материал следва да се третира като опасен отпадък.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Превенция за опазване на почвите и водите от замърсяване Екологосъобразно управление на отпадъците

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
10. Инвеститорът следва да инициира процедура за изграждане на водосборник по чл.50, ал.7, т.1 от ЗВ.	Строителство Експлоатация	Опазване на водите
11. Инвеститорът следва да спазва забраните в чл. 118, ал.1, т.2,3,4 и 5 от ЗВ: обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземни води; други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води; смесването на подземни води с различно качество чрез изградени водовземни съоръжения.	Строителство Експлоатация	Опазване на подземните води от замърсяване
12. Инвеститорът следва да не допуска замърсяване на съседните земи с ГСМ, отпадъци и скални отломки от взривяването.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води и почвите от замърсяване
13. На територията на съответния участък, Инвеститорът следва да организира доставката на химически тоалетни и да сключи договор за поддръжка на химическите тоалетни.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на водите и минимизиране на здравния рисков
7.3. Земи и Почви		
1. Инвеститорът трябва да разработи проект за поетапна рекултивация на нарушените терени по време на експлоатацията на находището и да го прилага поетапно.	Строителство и експлоатация	Опазване на почвите

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
2. Да се обърне внимание на естетическото оформяне на терените и визуалното им въздействие. Да се осигури добра поддръжка на зелените площи – тревни и дървесно-храстови групи и масиви.	Строителство и експлоатация	Опазват се прилежащите земи и почвите и автентичния ландшафт. Създаване на естетически комфорт.
<u>7.4. Земни недра и минерализация</u>		
1. Инвеститорът следва стриктно да изпълнява утвърдените работни проекти, вкл. и тези за рекултивация.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на земните недра Минимизиране на възможни неблагоприятни въздействия върху околната среда Адаптиране към ландшафта на околните терени
2. Инвеститорът следва стриктно и точно да спазва технологичните процеси за водене на добивни и откривни работи.	Експлоатация	Опазване на земните недра
<u>7.5. Ландшафт, флора, растителност и местообитания</u>		
1. Инвеститорът следва трайно да маркира границите на терените, за които е предвидено пряко въздействие – открытие рудниците, депо за минни отпадъци и депо за хумус.	Строителство и експлоатация	Опазване на ландшафтите, флората, растителността и местообитанията в съседните територии
2. Инвеститорът следва да разработи проект за изграждане на защитни горски пояси около площадката на депото за минни отпадъци и участъците от открытие рудници, които не граничат с горски съобщества.	Строителство	Опазване на ландшафтите, флората, растителността и местообитанията в съседните територии
3. Инвеститорът следва да създаде защитен горски пояс около площадката на депото за минни отпадъци и участъците от открытие рудници, които не граничат с горски съобщества.	Експлоатация	Опазване на ландшафтите, флората, растителността и местообитанията в съседните територии
4. Инвеститорът следва да създаде организация за предотвратяване на унищожаването на растителност и местообитания чрез засипване и утъпкване на прилежащи на инвестиционното предложение територии.	Строителство и експлоатация	Опазване на ландшафтите, флората, растителността и местообитанията в съседните територии

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
5. Инвеститорът следва да проектира и проведе своевременна техническа и екологосъобразна биологична рекултивация за създаване на условия за формиране на устойчиви растителни съобщества, съответствуващи на потенциалните местообитания.	Закриване и рекултивация	Възстановяване на растителността, подходящи местообитания за целевите видове животни и ландшафтите. Възстановяване характерното за района биологично разнообразие
6. Инвеститорът следва да проведе лесокултурни мероприятия за поддържане на защитните горски пояси.	Закриване и рекултивация	Опазване флората, растителността и местообитанията
7.6. Фауна		
1. Началото на строителните дейности, свързани с премахване на горска, храстова и тревна растителност, да не се извършва през размножителния период на птиците (април-юни). Подходящо е тези дейности да започнат рано напролет (м. февруари-март), когато птиците и останалите животни не са заети гнездови и размножителни територии или през есента (септември – октомври).	Строителство	Предотвратяване на допълнително отрицателно въздействие върху фауната
2. Инвеститорът следва да създаде организация за теренно обхождане на участъците, предвидени за експлоатация - рудниците и депата за минни отпадъци и хумус, заедно с техните околности и при намиране на сухоземни костенурки, таралежи, змии и други животински видове, те да бъдат пренесени и освободени обратно в природата на подходящи места достатъчно отдалечени и на безопасни разстояния от обекта.	Строителство и експлоатация	Опазването на защитени видове предмет на опазване

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
3. Инвеститорът следва да обезопаси територията на разработвания в момента рудник с подходяща ограда от ситна мрежа (диаметър на окото по-малък от 0,5 см). Необходимо условие е тя да бъде опъната за да не образува гънки, джобове и др., които могат да се използват от животните за преодоляването ѝ. Добре е височината да е минимум 1,2 m над земната повърхност, а долният ѝ ръб да бъде заровен на минимум 15 cm в земята.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Предотвратяване на смъртност на индивиди, основно на сухоземни костенурки, които попаднали в изкопа няма да имат възможност да излязат. По този начин ще се сведе до минимум отрицателното въздействие. Обезопасяване на живота на хората
4. Инвеститорът следва да създаде организация, така че движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителните петна и производствени участъци в зоната.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на беспокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкрашаване на трофичната им база.
5. Инвеститорът трябва да организира по време на строителството да не се отстраняват без нужда стари и храпупати дървета.	Строителство	Опазване и съхраняване на съществуващи дневни убежища на прилепи; Опазване и съхраняване на подходящите субстрати за хранене и развитие на ларви на сечковци, както и на опазване и съхраняване на съществуващи дневни убежища на прилепи.
6. Инвеститорът трябва да организира по време на строителството да не се почистват излишно участъци с тревна и храстова растителност.	Строителство	Съхраняване целостта на хранителните хабитати на животински видове
7. Да не се извършват взрывни дейности през размножителния период от 15 април до 1 юни.	Строителство	Избягване на излишно беспокойство на прилепи и друга гръбначна фауна по време на размножителния период
8. Инвеститорът трябва да организира взрывните дейности да бъдат провеждани само в светлата част на денонощието.	Експлоатация	Ограничаване на беспокойството при нощно активните видове, основно прилепи.

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
<u>7.7. Здравен риск</u>		
1. Ограничаване скоростта на тежкотоварните МПС при транспортирането на рудата от рудника до обогатителната фабрика гр. Кърджали и на обратните курсове.	Строителство и експлоатация	Ще се намали и ограничи дразнещият ефект на праха и на горивните газове върху горните дихателни пътища.
2. При излизане от рудника колелата на МПС да се измиват.	Строителство и Експлоатация	Намаляване на праха по пътната настилка и чувството на дискомфорт на населението.
3. Дните и часовете на взривяванията да са достояние на населението от прилежащите населени места, а преди взрива да се подава предупредителен звуков сигнал.	Строителство и Експлоатация	Ще намали риска от попадане на отскокли върху случаини минувачи или селскостопански животни.
4. Да се разработи програма за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, която да включва всички дейности свързани с изграждането и експлоатацията на рудника. Програмата да се актуализира периодично и успоредно с хода на разкривките и преминаването на към следващите хоризонти на строителство и добив.	Строителство и Експлоатация	Ще намали риска от трудови злополуки.
5. На основата на оценката на риска да разработи програма за намаляване и ограничаване на риска на работните места, която да включва: Режими на труд и почивка по време на работа; Хранително-питейни режими съобразени с микроклиматичните условия; Провеждане на профилактични медицински прегледи и редовен анализ на здравното състояние на работниците; Осигуряване на колективни и лични предпазни средства.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Намаляване и ограничаване на риска за здравето на работните места.

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
7.8. Отпадъци и опасни вещества		
1. Инвеститорът да изиска при сключване на договор с външна фирма, в него да бъде отбелязано, че взривните вещества ще се транспортират в съответствие с изискванията на Правилника за безопасност на труда при взривните работи, Европейска спогодба за автомобилен превоз на опасни товари (ADR), Наредба № 40/14.01.2004 год. за условията и реда за извършване на автомобилен превоз на опасни товари, Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите и Правилника за неговото приложение.	Експлоатация	Спазване на нормативната база за опасни вещества и минимизиране на риска за хората и компонентите на околната среда
2. Инвеститорът да разработи система за встъпително и периодично обучение на персонала.	Експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците и недопускане на аварийни ситуации
3. Доставките на химични вещества и смеси да бъдат придружени с Информационни листове за безопасност (ИЛБ), които да бъдат изгответи в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/830 за изменение на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH) и да бъдат на български език. При дейности по употреба и съхранение на химичните вещества и смеси да се прилагат условията, посочени в съответния ИЛБ.	Експлоатация	Гарантира безопасна работа с опасни вещества Превенция за безопасна употреба на опасни вещества
4. Инвеститорът следва да сключи договори с фирми, притежаващи разрешително по чл.35 от ЗУО, които ще третират генерираните отпадъци.	Строителство и експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците

Мерки	Фаза на изпълнение	Резултат
5. Инвеститорът да предприеме всички мерки за не смесване на: а) опасни отпадъци с други опасни отпадъци или с други отпадъци, вещества или материали; смесването включва и разреждането на опасни вещества; б) оползотворими отпадъци с неоползотворими отпадъци.	Експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците
6. Инвеститорът да определи отговорно лице, което да организира безопасното управление на опасните отпадъци.	Експлоатация	Еколого-съобразно управление на отпадъците
7. Инвеститорът да осигури инструктаж и периодично обучение на персонала, който работи с опасни отпадъци.	Експлоатация	Еколого-съобразно управление на отпадъците
8. Инвеститорът да проведе обучение на работниците за използване на предвидените средства за предотвратяване и ограничаване на възникнали пожари.	Експлоатация	Превенция за аварийни ситуации
7.9. Културно наследство		
1. Да се разработи от Инвеститора План за съхранение на обектите от археологическо, архитектурно, историческо и културно значение, намиращи се в близост от находище „Надежда“.	Строителство	Опазване на националното и културно богатство на страната
2. Да не се засягат недвижими културни ценности, а ако това е изключително важно за дейността, територията да бъде освободена за дейност след пълно теренно проучване.	Строителство Закриване и рекултивация	Опазване на националното и културно богатство на страната

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които е било издадено решението по ОВОС, възложителят или новият възложител трябва да уведоми своевременно компетентния орган по околна среда (РИОСВ - Хасково) съгласно изискванията на чл. 99, ал. 11 от Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 99, ал. 12 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 /пет/ години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Решението може да бъде обжалвано чрез директора на РИОСВ - Хасково пред Министъра на околната среда и водите или пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14 - дневен срок от неговото съобщаване.

ИНЖ. ТОНКА АТАНАСОВА

Директор на Регионална инспекция
по околната среда и водите – Хасково

Дата: 29.07.2021 г.

